

ไม้ต้นเล็กหรือขนาดกลาง ไม้ผลัดใบ สูงได้ถึง 22 เมตร ลำต้นตรง เรือนยอดแน่นไม่เป็นระเบียบ เปลือกสีครีมถึงน้ำตาลอมเทาหรือน้ำตาลแดงเข้ม เรียบหรือแตกเป็นรอยเล็ก และลอกเป็นแผ่น เปลือกในสีออกชมพูถึงแดงเข้มหรือน้ำตาลแดง มักมีริ้วตามยาวสีขาว ใบ กว้าง 1.5-6 เซนติเมตร ยาว 3.5-12 เซนติเมตร พบน้อยที่กว้างได้ถึง 8 เซนติเมตร ยาวได้ถึง 18 เซนติเมตร ออกสลับ หรือแผ่ระนาบเดียวกัน รูปไข่หรือรี ปลายเรียวแหลม โคนรูปลิ้ม ขอบเรียบ ยอดอ่อนสีน้ำตาลอมส้ม ใบแก่เนื้อคล้ายหนังบาง สีเขียวออกดำเป็นมันด้านบน กลี้ยงทั้งสองด้าน ไม่มีต่อม เส้นใบหลัก 1 เส้นจากโคน เส้นใบโค้ง 5-9 คู่ ใบเชื่อมกันจางๆ โกล้ขอบ เส้นใบย่อยเป็นร่างแหละเอียดมาก เห็นไม่ชัดด้านบน จางด้านล่าง ก้านใบยาว 0.3 -1.2 เซนติเมตร หูใบกว้าง 0.6-2.2 มิลลิเมตร ยาว 3-6.5 มิลลิเมตร รูปไข่กลับเบี้ยว ร่วงเร็ว ดอก เล็ก สมมาตร แยกเพศ มีดอกเพศผู้และดอกเพศเมียอยู่คนละต้น ออกเป็นช่อแน่น ไม่มีก้านช่อที่ง่ามใบ ก้านดอกยาว 3-5 มิลลิเมตร มีขนแน่น กลีบเลี้ยง 4 กลีบ ยาว 1.5 -3 มิลลิเมตร ซ้อนทับกันด้านบน 2 กลีบแตกต่างจาก 2 กลีบใน รูปไข่ถึงกลม ไม่มีกลีบดอกหรือหยาบที่พบคล้ายเป็นก้าน 1 กลีบ ดอกเพศผู้ขนาด 2.5-4 มิลลิเมตร สีเขียวอ่อนถึงออกขาว มีจานฐานดอกเป็นวงสีแดง เกสรเพศผู้เชื่อมกันเป็นเส้า สูง 3-5 มิลลิเมตร มีก้านชูอับเรณูประมาณ 8 อัน กางออก ยาว 0.5-1 มิลลิเมตร เป็นกลุ่มล้อมรอบรังไข่เป็นหมันที่ปลาย ดอกเพศเมียยาวได้ถึง 7.5 มิลลิเมตร สีส้มหรือเขียวแกมเหลือง รังไข่ยาว 1-1.3 มิลลิเมตร มีหนามแน่น ฐานดอกที่โคนเป็นซี่ฟัน ก้านเกสรเพศผู้แตกเป็นสามง่าม ยาว 0.3-1.2 มิลลิเมตร ผล ยาว 0.8-1.8 เซนติเมตร สีเขียวสดสุกสีเหลืองถึงแดงอมส้ม แล้วเป็นสีน้ำตาลอ่อน ทรงกลมหรือรูปไข่ ปกคลุมด้วยหนามเล็กเรียว 3 มิลลิเมตร แก่แตกออกเป็น 3 ส่วน 2 ครั้ง แต่ละส่วนมี 1 เมล็ด เมล็ดยาวประมาณ 6 มิลลิเมตร สีดำมัน มีเยื่อหุ้มเมล็ดบางสีแดงหุ้ม 1/3 ด้านบน พบทั่วไปทั้งในป่าดิบเดิมและป่ารุ่น โดยเฉพาะใกล้ทะเลและในที่ต่ำ

ข้อมูลอ้างอิง : โชนอน การ์ดเนอร์, พินดา สิทธิสุนทร ก่องานตา ชยามฤต ไม้ป่าภาคใต้ 2 - พิมพ์ครั้งที่ 1-กรุงเทพฯ :โครงการจัดพิมพ์คปฟ. 2559. 792 หน้า
ภาพประกอบ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาวิทยกรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ไม้ต้นใหญ่ ผลัดใบ สูงได้ถึง 40 เมตร ลำต้นสูงตรง เป็นร่องลึก โคนมีพูพอนใหญ่ สูงได้ถึง 7 เมตร เปลือกสีเทาอ่อน เป็นแอ่งหยาบๆ แตกเป็นแผ่นเล็กไม่เท่ากัน เปลือกในสีออกขาวถึงสีน้ำตาลอมแดง ใบ กว้าง 5-9.5 เซนติเมตร ยาว 13-22 เซนติเมตร รูปไข่ถึงรูปขอบขนานแกมรี ปลายแหลมหรือเรียวแหลม โคนกลมถึงทู่ ขอบเรียบ เนื้อคล้ายหนังบาง สีเขียวเข้มด้านบน กลี้ยงหรือเกือบกลี้ยง เส้นใบ 3(5) เส้น ออกจากโคนใบ เส้นใบข้าง 3-5 คู่ ห่างกัน สูงชัน (ทำมุม 20-40 องศา กับเส้นกลางใบ) เส้นใบย่อยเป็นชั้นบันไดนูน โดยเฉพาะด้านล่าง กิ่งใหญ่ลำ มีขนเมื่ออ่อน แล้วกลี้ยง มีผลใบใหญ่ นูน ดอก ยาวประมาณ 2 เซนติเมตร สีเหลืองอ่อน มีรอยสีแดง เข้มหรือสีม่วง ตรงกลางสีเขียวอ่อน ดอกแยกเพศ (หรือสมบูรณ์เพศ) มีดอกเพศผู้และดอกเพศเมียอยู่ต่างซอร่วมต้น ออกเป็นช่อแตกแขนงกว้างหรือตั้งตรง ยาวได้ถึง 20 เซนติเมตร ที่ปลายกิ่งหรือตามซอกใบบนๆ มีขน ขยุแน่น กลีบเลี้ยงรูประฆังกว้าง จักเป็นแฉกเกือบถึงโคน 4-6 แฉก บานออก กว้าง 3-4 มิลลิเมตร ยาว 5-8 เซนติเมตร ด้านนอกมีขนขุยกระจาย ด้านในกลี้ยง ไม่มีกลีบดอก ดอกเพศผู้มีเกสรเพศผู้สมบูรณ์ 10-15 อัน อยู่แน่นเป็นวง อยู่ล้อมรอบเกสรเพศเมียเป็นหมัน เป็นก้นกลมอยู่บนเส้าเกสรเล็กเรียวยาว ยาว 10-12 มิลลิเมตร โผล่เหนือกลีบเลี้ยงมาก ดอกเพศเมียน้อยกว่าดอกเพศผู้ เกสรเพศเมียสีแดง มี 5 อัน เกสรเพศผู้เป็นหมันเล็ก 8-10 อัน ที่ยอดเส้าเกสรเล็กเรียวยาว เกสรเพศเมียแต่ละอัน มีก้านเกสรเพศเมียเล็กเรียวยาว 1 อัน ยอดเกสรเพศเมียขีด รูปจาน ผล กว้าง 3-5 เซนติเมตร ยาว 14-24 เซนติเมตร ก้านผลยาว 1.5-3.5 เซนติเมตร รูปรีอบางคล้ายกระดาษมีเส้นร่างแหชัด สีน้ำตาลแกมแดงเมื่ออ่อน แก่สีน้ำตาลอมครีมอ่อน แตกด้านเดียวก่อนแก่ เมล็ดมี 1 เมล็ด ขนาด 1.5-2.5 เซนติเมตร กลมหรือรูปไข่ กลี้ยง โผล่จากโคนผล พบทั่วไปตามป่ากึ่งผลัดใบที่ต่ำ โดยเฉพาะทางด้านตะวันออกของคาบสมุทรมักออกดอกพร้อมใบอ่อน รอยที่พบบนกลีบเลี้ยง แตกต่างกันออกไปตั้งแต่ขีดสีแดงจนถึงสีม่วงที่ปลาย

อ้างอิง : การ์ดเนอร์, ไชยอน พันธดา ลิขิตสุนทร กองกานดา ชยาอุต ไม้ป่าภาคใต้ เล่ม - พิมพ์ครั้งที่ 1-กรุงเทพฯ :โครงการจัดพิมพ์คปท. 2558. 768 หน้า: ภาพประกอบ ภาพประกอบ : <http://www.npic-surat.com/web/index.php/2013-07-23-06-43-31/m-o-p-r/malvaceae-sterculiaceae-/139-malvaceae-sterculiaceae/?showall=>

สีไหมก้านยาว

Dehaasia longipetiolata Kosterm.

LAURACEAE

ไม้ต้นขนาดกลาง สูง 15-24 เมตร เปลือก สีเทา เรียบ กิ่งสีเทาอ่อนถึงสีออกขาว เกือบดำตายอดเกลี้ยง ใบ กว้าง 5-7 เซนติเมตร ยาว 10-18 เซนติเมตร ออกสลับ รูปไข่กลับ บางทีรูปรีถึงขอบขนาน ปลายเรียวแหลม โคนรูปกลม เนื้อคล้ายกระดาษหนึ่งถึงแผ่นหนึ่งบาง มีนวลเล็กน้อยด้านล่าง เกือบทั้งสองด้าน เมื่อแห้งไม่ออก สีเขียว เส้นกลางใบนูนด้านบน เส้นใบ 6-9 คู่ โค้ง เชื่อมกันใกล้ขอบ เส้นใบย่อยเป็นร่างแห งามทั้งสองด้าน ก้านใบยาว 1.5-3.5 เซนติเมตร เป็นร่องด้านบน ดอก ออกเป็นช่อแยกแขนง ก้านช่อดอกสั้น ยาว 2-4 เซนติเมตร ที่ซอกใบและใกล้ปลายกิ่ง เกือบ ก้านดอกยาว 3-5 มิลลิเมตร เล็กเรียว ผล กว้าง 1-2 เซนติเมตร ยาว 2-4 เซนติเมตร รูปไข่กลับถึงขอบขนาน เกือบ ก้านผลยาวได้ถึง 3 เซนติเมตร ค่อนข้างบวมและมีตุ่ม พบตามป่าดิบ สูงประมาณ 500 เมตร จังหวัดระนอง สุราษฎร์ธานี

Photo by Aroon Sinbumroong

อ้างอิง: โสมอน การ์ดเนอร์ คินดา สิทธิสุนทร กองกานดา ชยามฤต ไม้ป่าภาคใต้เล่ม2 - พิมพ์ครั้งที่ 1-กรุงเทพฯ :โครงการจัดพิมพ์คบไฟ, 2559, 792 หน้า: ภาพประกอบ

ศูนย์วิจัยและพัฒนานวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

สีไทรเกลี้ยง

Dehaasia cuneata (Blume) Blume

LAURACEAE

ไม้ต้น ขนาดกลาง สูงได้ถึง 29 เมตร มีเส้นผ่านศูนย์กลางลำต้นประมาณ 48 เซนติเมตร ไม้มีหูใบ ใบเดี่ยว เรียงเรียงตัวแบบสลับ เส้นใบเรียงตัวแบบขนนก ท้องใบ มีสีเขียวซีด ดอก เส้นผ่านศูนย์กลาง 2 มิลลิเมตร สีเขียวอ่อน ออกเป็นช่อแยกแขนง ผล ยาวประมาณ 21 มิลลิเมตร ผลสด สีม่วงอมฟ้า แบบมีเมล็ดแข็ง ก้านผล บวมพอง สีแดง พบตามป่าสมบรูณ์และป่าเบญจพรรณ จนถึงความสูง 600 เมตร ตามสันเขา แต่บางครั้งพบตามริมแม่น้ำ

ข้อมูลอ้างอิง : www.asianplantnet

ภาพประกอบ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ศูนย์วิจัยและพัฒนาอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

สีเฮอร์ใบใหญ่

Dehaasia candolleana Kosterm.

LAURACEAE

ไม้ต้น สูง 8-20 เมตร เปลือก สีน้ำตาลอ่อนถึงสีออกเทา ลอกบางคล้ายกระดาษ กิ่งอ่อนมีขนละเอียด กิ่งแก่สีเทา มีรอยแผลใบขนาดใหญ่ ใบ กว้าง 4-10 เซนติเมตร ยาว 9-10 เซนติเมตร ออกดอกใกล้ปลายกิ่ง รูปไข่กลับ ปลายทู่หรือเรียวแหลมสั้น โคนแคบ เนื้อคล้ายหนังบางเป็นนวลด้านล่าง มีขนกระจายบนเส้นใบ (เกลี้ยงในคาบสมุทรมมาเลเซีย) เส้นกลางใบด้านบนเป็นร่องด้านบน เส้นใบ 6-9(12) คู่ เป็นร่องด้านบน เส้นใบย่อยเป็นชั้นบันได งามด้านบนชัดด้านล่าง ก้านใบยาว 1-3(5) เซนติเมตร ดอก ออกเป็นช่อแยกหลายแขนง ยาว 5-15 เซนติเมตร ที่ซอกใบบนๆ มีขนละเอียด พูกลิบเลี้ยงรูปไข่กว้าง มีขนแน่นด้านบน ผลยาว 1.6-3.7 เซนติเมตร รูปขอบขนานแกมไข่ แก่สีดำแกมน้ำเงินมีนวล พบตามชายป่าดิบที่ต่ำ จังหวัดสุราษฎร์ธานี สตูล

ข้อมูลอ้างอิง : โชนอน การ์ดเนอร์ พินดา สิทธิสุนทร กองงานดา ชยามฤต, ไม้ป่าภาคใต้ - พิมพ์ครั้งที่ 1- กรุงเทพฯ: โครงการจัดพิมพ์คบไฟ. 2559. 792 หน้า.

ภาพประกอบ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัตกรรมการอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัตกรรมการอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

ไม้ต้น ผลัดใบช่วงสั้น สูงได้ถึง 35 เมตร เรือนยอดเปิด กิ่งใหญ่ตั้งชัน ลำต้นกลม อาจมีพูพอนแคบ เปลือกสีขาวอมเทา แตกเป็นร่องลึก เปลือก ในสีน้ำตาลอมส้ม กลิ่นหอม ใบ ยาว 30-70(100) เซนติเมตร เป็นกระจุก โกล่ปลายกิ่ง ใบประกอบขนนกปลายคู่ พบบ้างที่เป็นใบประกอบปลายเดี่ยว ใบย่อย 6-11(12) คู่ ขอบใบเรียบ ขนสั้น มีต่อมรูปถ้วย บนเส้นกลางใบ ด้านบนมีขนกระจายถึงแน่นโดยเฉพาะบนเส้นใบด้านล่าง ดอก มีกลิ่นเหม็น เป็นช่อยาว 20-60 เซนติเมตร กลีบดอกมีแถบ ขนตรงกลางกลีบด้านนอกในตาดอก รังไข่ไม่เหมือนกัน มีจานฐานดอกเล็ก เกสรเพศเมียมีขน ผลเป็นตุ่ม มีช่องอากาศชัด เส้นผ่านศูนย์กลาง 0.5-2 มิลลิเมตร แกนกลางและเมล็ดคล้าย *T.ciliata* พบในป่าที่ต่ำ บางที่ปลูก

อ้างอิง : ไซมอน การ์ดเนอร์ พินตา สิงหิสุนทร ก่องานดา ชยามฤต ไม้ป่าภาคใต้เล่ม2 - พิมพ์ครั้งที่ 1-กรุงเทพฯ :โครงการจัดพิมพ์คสบฟ. 2559. 792 หน้า: ภาพประกอบ
ภาพประกอบ : ภาพใบ : http://www.plantsofasia.com/index/toona_sureni/0-721
ภาพเปลือก/ตลก/ลำต้น : http://www.pngplants.org/PNGtrees/TreeDescriptions/Toona_sureni_Blume_Merr.html

เสม็ดแดง

Syzygium antisepticum (Blume) Merr. & L. M. Perry

MYRTACEAE

ไม้ต้น สูงได้ถึง 34 เมตร เส้นผ่านศูนย์กลางลำต้นประมาณ 60 เซนติเมตร เปลือก บางแตกเป็นแผ่นบางคล้ายกระดาษ สีส้มอมน้ำตาล กิ่ง เรียวยาว ทรงกลม ใบ เล็ก ขนาด 7×3(2.5-8×1.5-4) เซนติเมตร รูปใบหอก ถึงรูปรี บางคล้ายหนัง เมื่อแห้งจะมีสีเหลืองซีดถึงน้ำตาลเข้มและมีรอยปุ่มดำนบน าดอกขนาด 5×2 มิลลิเมตร เป็นรูปไข่คว่ำถึงรูปทรงระบอก ฐานดอกเรียวยาว กลีบเลี้ยงเป็นพู 4-5 พู มีขนาดเล็ก ผล สุกสีขาว มีเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 6 มิลลิเมตร พบในป่าสมบูรณ์และป่าเบญจพรรณตามชายหาดจนถึงความสูง 1,800 เมตร ตลอดจนถึงลาดเชิงเขาและสันเขา

ข้อมูลอ้างอิง : www.asianplant.net

ภาพประกอบ : <https://florafaunaweb.nparks.gov.sg/Special-Pages/plant-detail.aspx?id=7248>

ศูนย์วิจัยและพัฒนานวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

เสียดใบมัน

Pentace discolor Merr.

MALVACEAE

ภาพประกอบ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาวิศวกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ศูนย์วิจัยและพัฒนาวิศวกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

ไม้พุ่ม รอเลื้อย หรือไม้ต้นขนาดเล็ก แยกเพศต่างต้น มีขนสั้นนุ่มตามซอกดอก ก้านดอก และตาดอก ใบรูปไข่กว้าง ยาว 5-9 เซนติเมตร ปลายแฉกตื้น ๆ โคนใบตัดหรือเว้าตื้น แผ่นใบด้านล่างมีขนสั้นนุ่ม เส้นใบ 9-11 เส้น ก้านใบยาว 2-4 เซนติเมตร ซอกดอกแบบซอกกระจจะแยกแขนงสั้นๆ ยาวได้ถึง 5 เซนติเมตร ดอกหนาแน่น ใบประดับขนาดเล็กรูปสามเหลี่ยม ก้านดอกยาว 1-2 เซนติเมตร ใบประดับย่อยติดบนก้านดอก ตาดอกรูปรียาว 6-10 มิลลิเมตร ฐานดอกสั้น กลีบเลี้ยงสั้นกว่ากลีบดอกเล็กน้อย ปลายแยกเป็น 3-5 แฉก ตื้นๆ ดอกสีขาว กลีบ รูปขอบขนาน ยาวประมาณ 1 เซนติเมตร ก้านกลีบสั้นมาก เกสรเพศผู้ 10 อัน เรียง 2 วง สั้นกว่า กลีบดอกวงนอก ยาวกว่าวงในเล็กน้อย อับเรณูยาวประมาณ 2 มิลลิเมตร เป็นหมันในดอก เพศเมีย รังไข่มีขนสั้นนุ่ม มีก้านสั้นๆ ยอดเกสรเพศเมียรูปจาน ฝักรูปแถบแบน ยาว 20-25 เซนติเมตร ปลายมีจางอย มี 10-30 เมล็ด เมล็ดรูปขอบขนาน พบที่อินเดีย พม่า ภูมิภาคอินโดจีน ชวา และฟิลิปปินส์ ในไทยพบทุกภาค ภาคใต้ถึงชุมพร ขึ้นตามชายป่าเบญจพรรณ ป่าดิบแล้ง และป่าดิบชื้น ความสูงถึงประมาณ 400 เมตร ดอกแก่ปวดท้อง แก้บิด ใบมีสรรพคุณกระตุ้นกำหนด แก้ไข้ เปลือกใช้พอกแผลสด

ข้อมูลอ้างอิง : <http://www.dnp.go.th/botany/detail.aspx?wordsname=sci=Bauhinia0malabarica0Roxb.>

ภาพประกอบ : [http://www.qsbq.org/database/botanic_book%20full%20option/search_detail.asp?botanic_id=2447#\(q=1&slide=0](http://www.qsbq.org/database/botanic_book%20full%20option/search_detail.asp?botanic_id=2447#(q=1&slide=0)

โสกเขา

Saraca declinata Miq.

FABACEAE

ไม้ต้น สูงได้ถึง 30 เมตร แขนงกลางใบประกอบยาว 10-50 เซนติเมตร ใบย่อยมี 3-7 คู่ รูปไข่หรือรูปใบหอก ยาว 8-30 เซนติเมตร ปลายแหลมหรือกลม โคนรูปกลมหรือกลม เส้นแขนงใบข้างละ 8-10 เส้น ก้านใบย่อยยาว 0.3-1 เซนติเมตร ช่อดอกกว้าง 15-30 เซนติเมตร ใบประดับขนาดเล็กกว่าใบประดับย่อย รูปไข่ ปลายแหลม ยาว 0.3-1.8 เซนติเมตร ติดทน สีเดียวกับกลีบเลี้ยง ก้านดอกยาว 2-3 เซนติเมตร ฐานดอกยาว 1-3 เซนติเมตร กลีบเลี้ยงรูปไข่หรือไข่กลับ ยาว 0.5-1.5 เซนติเมตร สีแดงหรือชมพู เกสรเพศผู้ 3-5 อัน รังไข่มีขนตามขอบ ฝักแบน รูปขอบขนานหรือรูปใบหอก ยาว 10-30 เซนติเมตร ปลายโค้ง มีจะงอยยาวประมาณ 1 เซนติเมตร มี 6-8 เมล็ด ก้านยาว 1.5-2 เซนติเมตร

พบที่พม่า ภูมิภาคอินโดจีน คาบสมุทรมลายู บอร์เนียว สุมาตรา ชวา และหมู่เกาะซุนดาน้อย ในไทยพบทางภาคตะวันออก ภาคตะวันออกเฉียงใต้ และภาคใต้ ขึ้นตามริมลำธารหรือที่ลาดชันในป่าดิบชื้น ความสูงถึงประมาณ 800 เมตร

ข้อมูลอ้างอิง : <http://www.dnp.go.th/botany/detail.aspx?wordsLinkno=5798&typeword=word>

ภาพประกอบ : ภาพใบ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัฒนธรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ภาพดอก/ลำต้น : <http://www.natureloveyou.sg/Saraca%20declinata/Main.html>

ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัฒนธรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

